Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in calce peculiari quoda[m] ...

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

De testamentorum divisione. Rubri. iiii

urn:nbn:de:bsz:31-115460

Visual Library

nũ vel egritudinẽ corporis: ſince
ritatẽ mẽtis tenentib⁹: teſtamẽti
factionẽ certũ eſt non auferre. vt
C. q̇ teſta. fa. poſ. l. ſenũ. Procu
ret etiam tabellio vt ſcripto teſta
mẽto et vocatis teſtib⁹ tũc aperia
tur feneſtra vel accendatur cãde=
la: et ſi poſſit fieri ſedeat eger et
corã teſtib⁹ aliqua verba loquat̃/
vt eũ videãt teſtes et ꝑpendãt eũ
ſane mẽtis eſſe. Cõſulo autẽ cui
libet tabellioni fideliter: vt nulli⁹
vltimã volũtatẽ ſcribat/ niſi cũ eo
noticiã habeat vel ſaltẽ adhibeãt̃
teſtes qui vel quoꝝ aliqui eum co
gnoſcãt/ quibuſdã eñ tabellioni=
bus turpiter ſuꝑ hoc illuſum au=
diui. Suꝑ eo nota ꝙ i diffinitione
dicit̃ de eo qḋ q̇s poſt mortẽ mor=
tẽ ſuam fieri vult. et notabis teſta
mẽtũ nõ valere niſi morte ſecuta.
vt dicit beatus Paul⁹ in epiſtola
ad hebreos. ix. c.

¶ Additio. Et citatur in. c. cum
marthe. verſi. nouiſſimũ eteñ. de
celebra miſſa. Gerardus mulert.

¶ Nã añ mortẽ neqꝫ teſtamẽti ne
qꝫ ꝯcet⁹ ſcriptura illa vi obtinet: ⁊
iõ nemini lꝫ ex ea ſibi aliq̇d vẽdicare

¶ Additõ. Facit. l. ij. §. ſi dubitet̃
ff. quẽad. teſta. aperi. Ger. mu.

¶ Poſt mortẽ ꝟo (niſi appareat
iuris obſtaculũ) icipit vĩ habere.
qꜫ huiuſmodi voluntates vltime
morte cõfirmant̃: ⁊ poſt mortẽ te
nere icipiũt vt. C. de caduc. tol. l.
vnica. §. igit̃. ⁊ ḋ ſacroſan. eccl. l. i.

¶ Itẽ attende qḋ dicit de eo. i. de
vniuerſo p̃rimonio: nã teſtamẽtũ
debet toti⁹ patrimonij diſpoſitio
nẽ habere: quia nemo poteſt pro=
parte teſtatus decedere: niſi ſit mi
les: cuius in teſtamẽto voluntas
ſeruari debet. vt inſti. de here. in=
ſti. §. nõ aũt. licet in parte bonoꝝ
ſuoꝝ codicillari quis poſſit. vt. ĩ.
dicet̃ in tractatu codicilloꝝ. quin
immo ſi quis teſtamentum con=
dens aliquem paticulariter in re

Teſtamentuꝫ debet toti⁹ patrimonij diſpoſitionẽ hr̃e.

vel parte certa ſibi heredem inſti
tuit/ nec reliquum aliquem inſtitu
endo alteri aſſignauit: ipſe parti=
cularis heres pro vniuerſali habe
bitur: et totum capiet. quia i par=
parte continetur totus as. vt. ff.
de here. inſti. l. §. ſi ex fundo. et. l.
quotiẽs. §. ſi duo. et inſti. de here.
inſti. §. nõ autẽ. Vltimo ḋꝫ cũ inſti
tutione heredis. Eſt eñ heredis
inſtitutio caput ⁊ fundamentũ te
ſtamẽti. vt inſti. de lega. §. ante he
redis. et. ff. de here. inſti. l. i. primo
reſpõſo. heres eñ ſuſtinet vicẽ de
functi: qꜫ vna et eadẽ videtur eſſe
ꝑſona heredis et defuncti. vt in
auc. de iureiu. a moriente preſtito
poſt prin. colla. v. Et intiñ teſta=
mẽtũ ex heredis inſtitutiõe depẽ
det/ vt ſine ea nullũ ſit vt. ff. de iu=
re codicilloꝝ. l. fi. et inſti. de fidei=
cõmiſ. here. §. in p̃mis. et. ff. de his
que in teſta. delẽ. l. proxime. verſi.
Calphurni⁹. Ceterũ ex eo appel
latũ eſt teſtamẽtũ/ qꜫ teſtatio men
tis eſt. i. declaratio voluntatis vt
inſti. de teſta. in prin. Et ſm̃ hoc
etiam codicill⁹ large accepto vo=
cabulo/ ḋꝫ teſtamẽtũ: eo ꝙ ẽ teſta
tio mẽtis. i. declaratio voluntatis

Heredis inſtitutio caput eſt teſtamẽti.

Teſtamentuꝫ vñ appellatuꝫ eſt.

¶ Additio. Aduerte tñ ꝙ ꝓprie
ſumẽdo vtrũqꝫ in multis differũt
teſtamentũ ⁊ codicillus prout la=
te videre licebit. ĩ. in rubri. in qui=
bus diffe. et conue. teſta. et codi=
cil. Itẽ aduerte ꝙ hãc ethimolo=
giã dum dicit̃ teſtm̃ ex eo appella
tum eſt: qꜫ teſtatio mẽtis ridiculo
ſam dicit laurenti⁹ vallẽſis elegã
tiarũ libro. vi. Gerardus mulert.

¶ De teſtamẽtoꝝ diui=
ſione. Rubri. iiij.

T Eſtamentorũ
quoddã eſt cõditũ i
ſcriptꝫ: quoddã nũ
capat̃ ſine ſcriptis.
Eſt aũt teſtamentũ i ſcriptis qḋ
in ſolẽnitatibus ſcripture et ſub=

Teſtamẽtorũ diuiſio.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ſcriptionis teſtiũ et ſigilloꝝ appẽ
ſione cõſiſtit. et ideo dicit in ſcri-
ptis.i.in ſolẽnitatib⁹ p̃dictis ſine
quibus regulariter nõ valet: quia
ex ipſis ſubſtantiã accipit: et hoc
tale teſtamentum nõ eſt neceſſe te
ſtib⁹ patefieri: qꝛ clauſam et inuo-
lutã ſcripturã põt teſtator offer-
re teſtib⁹ etiã ignorantib⁹ q̇d cõti
neat in ea. vt. C. de teſta. l. hac cõ-
ſultiſſima. et. l. cum: antiquitas. §.
vlti. et. l. iubem⁹. Sꝫ de hoc teſta
mẽto diffuſi⁹ tractabit ĩ loco ſuo
i. ſcꝫ in. rubri. de teſtamen. in ſcri-
ptis. Aliõ notant q̇ nũcupatiuũ
id ẽ ſine ſcriptis: ĩ q̃ teſtamẽto he
redis et legatariorũ noĩa et oĩa q̃
cõtinent in eo corã teſtib⁹ nuncu
pant. i. declarant et patefiũt. Et
dicit ſine ſcriptis id eſt ſine ſolen-
nitatib⁹ predictis: qꝛ nõ opus eſt
ſcripturã interuenire licet eni vt
plurimum ſcriptura interueniẽte
ad ꝓbationẽ fiat/ tñ ſine ipſa con
fici poteſt. Itẽ nec eſt op⁹ ſubſcri
ptiones teſtiũ et ſigilla apponere
vt inſti. de teſta. §. finali. et. C. e. l.
hac ꝯſultiſſima. §. ꝑ nũcupationẽ
Sic igit patet ꝙ nũcupatiuũ ali-
quãdo cũ ſcriptura aliqñ ſine fie-
ri põt: quoꝝ oĩm exẽpla et forme
ſuis locis ponẽtur.

Teſta mẽtũ in ſcriptis nõ eſt neceſſariũ patefieri.

Quot et q̃ ſit p̃ricipa les ⁊ neceſſarie teſtamẽ ti ꝑtes: et quot ⁊ q̃ cauſa les et volũtarie. Ru. v.

SCire debes ꝙ q̃-
dam ſunt que ad teſta-
menti fidem et probatio
nem accedunt: vt puta legitimo-
rum teſtium legitimus numerus
et etiam teſtamenti quod fit in
ſcriptis ſubſcriptiões teſtiũ et ſi-
gilla: ſed de his ſuis locis tractet
ſcꝫ. i. in rubrica de teſti. / i teſta. ad
hibendis. et. i. de teſta. in ſcriptis.

Preter hec autẽ quedã alia ſunt
que circa teſtamenti tenorẽ et for
mã cõſiderari oportet: ⁊ q̃ in ordi
nanda teſtamẽti ſerie poſſunt oc-
currere: et de his preſens tracta-
tus ꝓſequit/ quoꝝ potiſſime tria
ſunt que in cuiuſlibet teſtamenti
forma elegãter ac debite ordinan
da nequeãt preteriri: et ipſa ſola
tria reddũt teſtamẽtũ decoꝝ/ ꝑfe
ctũ/ et tutũ. Primũ eſt prohemiũ
ordinatio. Secũdũ heredis inſti-
tutio. Tertiũ clauſula generalis
Prohemiũ eni ponẽdũ ẽ tũ ꝓpt
teſtatoris ꝑſonã ſufficiẽtis in quo
eſt deſcribendũ q̃ eſt cã p̃ma origi
nalis ⁊ efficiẽs teſtamẽti: tũ ꝓpt
decorẽ/ tũ etiã cõſuetudinẽ gñalẽ
Additio. Facit ad iſtud. l. i. ff.
de ori. iu. Gerardus mulert.
Heredis vero inſtitutio ꝓſus
neceſſaria ẽ: qñ ipſius teſtamẽti
eſt fundamẽtũ: et caput ſine q̃ nõ
valet teſtamentũ. vt dictũ ⁊ ꝓba-
tus eſt. ſ. i rub. q̇d ſit teſta. v̄ſi. vl-
ti. dicit. ⁊ c. Per tertiũ autẽ ſcilꝫ
per clauſulã generalẽ ꝓuidet pe-
riculo q̄d caſualiter iminere poſ-
ſit: cui⁹ ĩcurſu teſtatoris volũtas
omni iure deficeret. Et ideo do-
ctrine cauſa p̃cipio hec tria in te-
ſtamẽto aliquo nõ omitti. Sũt ⁊
alia tria ex ſola teſtatoris volũta
te pendentia/ que oĩno neceſſaria
nõ ſunt: quia ſine his et eorũ quo
libet teſtamenti forma ſubſiſtit: et
ad perfectionẽ teſtamẽti nil ope-
rãtur qualia p̃ma ſunt legata: vi-
delicet donationes a teſtatoribus
relicte: ⁊ ab heredibus preſtande.
§. i. inſtitu. de lega quas nemo co
gitur inuit⁹ facere. ff. de adimen.
lega. l. rẽ legatã. Poteſt eni fieri
teſtamentum ſine leg. ⁊ fideicom.
vt. ff. de here. inſti. l. i. §. q̇ neqꝫ. Se
cundo ſubſtitutiones quas teſta-
tor neceſſe non habet facere eo ꝙ
ſunt ſecũdarie et cõditionales in-
ſtitutiones. l. ij. §. defert. ff. de bo

Prohemiũ q̃re ponitur

Legata fideicõmiſſa aut ſubſtitutiones nẽo cogitur facere.